

Betreft Input plenaire behandeling begroting SZW 2024
Datum 2 oktober 2023

Geachte mevrouw Kathmann,

Het vergroten van de bestaanszekerheid voor duizenden mensen is van groot belang. Dat betekent in de eerste plaats dat mensen voldoende geld moeten hebben om te kunnen rondkomen. Echter een ander belangrijk deel van bestaanszekerheid is het hebben van werk. Werk geeft voldoening, eigenwaarde en een stabiel inkomen.

OVAL, de brancheorganisatie voor loopbaan-, re-integratiebedrijven en arbdienstverleners, ziet talloze mogelijkheden om meer mensen aan de slag te helpen. Door meer mensen te begeleiden kunnen we tevens de krapte in verschillende sectoren aanpakken. Om dit te realiseren geeft OVAL u oplossingsrichtingen mee om meer mensen aan het werk te kunnen helpen. Dit zorgt er tevens voor dat werknemers zelfstandig een inkomen kunnen verdienen, en bovendien dat werkgevers hun vacatures kunnen vervullen.

Verbeter de bestaanszekerheid, pak de arbeidsmarktkrapte aan

Nog steeds staan er meer dan 1 miljoen mensen aan de zijlijn. Zij willen dolgraag werken, maar zij ontvangen onvoldoende ondersteuning om aan de slag te gaan. Ook de Arbeidsinspectie constateert dat UWV en gemeenten onvoldoende aandacht besteden aan kwetsbare werkzoekenden.¹ Het gevolg is dat mensen moeilijk aan de slag komen en hierdoor geen inkomen verdienen om rond van te komen. En dit terwijl werkgevers, met meer dan 425.000 vacatures, staan te springen om personeel. Dat is spijtig, want iedereen verdient de kans om naar werk te worden begeleid.

Ook de Commissie Sociaal Minimum² geeft in haar rapport aan dat investeren in een realistisch activeringsbeleid van groot belang is. Zij pleiten voor soepele overgangen tussen uitkering en werk, meer mogelijkheden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen en verruiming van de re-integratiebudgetten. Tevens constateert de Commissie, net zoals OVAL-leden, dat er grote verschillen bestaan in gemeentelijk beleid, zoals bij re-integratieactiviteiten.

Loopbaan-, re-integratiebedrijven en jobcoachorganisaties kunnen en willen meer mensen naar werk begeleiden. Zij werken nu al veelvuldig succesvol voor gemeenten en UWV om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk te begeleiden. Echter zij lopen tegen verschillende knelpunten aan waar u als Kamer ook al eerder aandacht voor heeft gevraagd.³ Helaas zijn deze knelpunten nog aan de orde van de dag.

¹ Nederlandse Arbeidsinspectie (2023) 'Spiegel Bestaanszekerheid 2022', URL: <https://www.nlarbeidsinspectie.nl/publicaties/rapporten/2023/02/20/spiegel-bestaanszekerheid-2022>

² Commissie sociaal minimum (2023) 'Een zeker bestaan; Naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum (Rapport II)'.

³ Tweede Kamer (2023) 'Motie van het lid Léon de Jong over het inventariseren van belemmeringen voor werkgevers bij het in dienst nemen van mensen met een arbeidsbeperking', URL:

[Uitvoering en evaluatie Participatiewet | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Om meer mensen naar werk te begeleiden en daarmee ervoor te zorgen dat zij een inkomen verdienen om van rond te kunnen komen, doet OVAL de volgende aanbevelingen om de krapte op de arbeidsmarkt aan te pakken:

- Breng het onbenutte arbeidspotentieel in kaart. Kandidaten bij gemeenten en UWV zijn vaak onvoldoende in beeld. Zonder informatie is matching ingewikkeld. Zorg dat elke kandidaat een profiel heeft met wat diegene wil en kan, zodat diegene naar werk kan worden geholpen.
- Schrap de bezuiniging (20 mln. euro per 2028) op het gemeentelijk re-integratiebudget⁴ en investeer juist in publieke re-integratiedienstverlening voor mensen in de Participatiewet, WW, ZW, Wajong en de WIA. Door extra te investeren in dienstverlening worden meer mensen naar werk begeleid, en wordt het tekort op de arbeidsmarkt tegengegaan. De resultaten voor ingekochte dienstverlening om mensen aan het werk te helpen zijn beter dan ooit.⁵
- Harmoniseer alle arbeidsmarktinstrumenten en stimuleer samenwerking. Een activerend arbeidsmarktbeleid vraagt om eenvoudige en doeltreffende instrumenten. Nu bepaalt de woonplaats (gemeente) of de uitkering van de werkzoekende welke instrumenten er beschikbaar zijn, zoals loonkostensubsidie of jobcoaching.
- Stel jobcoaching ook beschikbaar voor een bredere doelgroep, zoals statushouders, ex-gedetineerden en langdurig werklozen. Door jobcoaching vaker in te zetten kunnen meer mensen naar werk worden begeleid en worden werkgevers bovendien ontzorgd.
- Maak de no risk polis beschikbaar voor werkgevers tijdens een tweede spoortraject gedurende de loondoorbetalingsperiode en voor mensen in de Participatiewet. Mensen die tijdens de loondoorbetalingsperiode aan het re-integreren zijn of een bijstandsuitkering ontvangen ervaren terughoudendheid bij werkgevers bij het aannemen. Een no risk polis verkleint het risico voor werkgevers mocht een werknemer toch ziek uitvallen en vergroot daarmee de kans op werk.
- Stel de subsidieregeling 'Omscholing naar kansrijke beroepen in de ICT en techniek' weer open. Door de grote ontslagrondes (Big Bazar, VDL en Vacansoleil) is het nuttig om werknemers om te scholen naar kansrijke beroepen in de ICT en techniek.⁶
- Zet loonsuppletie in voor mensen die naar een kraptesector overstappen en daar een opleiding voor moeten doen. Het kan financieel nadelig zijn om over te stappen naar kraptesectoren, zoals de zorg of het onderwijs. Bied werknemers die naar kraptesectoren overstappen een (tijdelijke) aanvulling op hun salaris, zodat zij geen financiële achteruitgang ondervinden tijdens deze overstap.

---

⁴ Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2023) 'Gemeentefonds Septemercirculaire 2023', p.14 URL:<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2023/09/19/septemercirculaire-gemeentefonds-2023>

⁵ In 2022 is 90% van de Werkfit-trajecten succesvol afgesloten en 69% van de mensen die worden begeleid naar werk vindt een baan. Al deze trajecten worden door re-integratiebedrijven uitgevoerd.

⁶ [Subsidieregeling omscholing naar kansrijke beroepen in de ICT en techniek \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/nieuws/omscholing-naar-kansrijke-beroepen-in-ict-en-techniek)

Investeer in het voorkomen van ziekte

Het verzuim onder werknemers is hoog en is sinds 2000 niet meer zo hoog geweest. Gemiddeld is het ziekteverzuim 5,7%, met uitschieters van 8,1% in de zorg, 6,2% in het onderwijs en bijna 7% in de industrie.⁷ Dit betekent dat 1 op de 20 werknemers niet aan het werk is vanwege ziekte. Met name (de stijging van) psychische klachten onder veelal jonge werknemers baart zorgen. We kunnen wel stellen dat een groot deel van Nederland mentaal ziek is.

Om het verzuim, en daarmee ook de instroom in de WIA en ZW te verlagen, is investeren in preventie van groot belang. Werkgevers investeren op dit moment nog te weinig in het voorkomen van verzuim. Ook de SER pleit in haar advies 'Arbovisie 2040 deel 1' ervoor om meer te investeren in preventie, en deze investeringen ook fiscaal aftrekbaar te maken.⁸

De beste manier om uitval door verzuim te verlagen, en daarmee het mkb te ontlasten, is door investeringen in preventie te belonen. Dit kan door werkgevers een fiscale stimulans te geven als zij investeren in preventie, zoals leefstijlinterventies en budgetcoaching. Dit kan op de volgende manieren:

- Via de werkkostenregeling. Merk investeringen in preventie aan als "gerichte vrijstelling" in de werkkostenregeling. Dit kan via de bestaande vrijstelling "arbovoorzieningen".
- Creëer een preventiefonds waaruit (kleine) werkgevers voor preventieactiviteiten subsidie kunnen ontvangen. Maak hierbij een koppeling met de Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden (MDIEU).

Maatregelen die de krapte op de arbeidsmarkt aanpakken en het tegengaan van de uitval door verzuim kunnen niet wachten tot na de verkiezingen. Het is belangrijk dat er actie wordt ondernomen. Ik hoop dat u deze bovenstaande zaken kunt meenemen in de behandeling van de SZW begroting. Uiteraard ben ik beschikbaar voor nadere toelichting en vragen.

Met vriendelijke groet,

Elwin Wolters

Directeur

Postbus 4076 | 5004 JB Tilburg | 013 594 44 56 / 06 15022436
info@oval.nl | www.oval.nl | KvK 55652999

⁷ CBS (2023) 'Minder ziekteverzuim in eerste kwartaal 2023', URL: <https://www.cbs.nl/nl-nieuws/2023/23/minder-ziekteverzuim-in-eerste-kwartaal-2023>

⁸ SER (2023) 'Naar een werkend arbostelsel voor iedereen Arbovisie 2040, deel 1', URL: ser.nl/-/media/ser/downloads/adviezen/2023/arbovisie-2040-deel-1.pdf